

ЗМІСТ

№2 КВІТЕНЬ 2022

РОСІЯ ЗАПЛАТИТЬ

Олексій Резніков – найбільш цивільний міністр оборони часів незалежності. Яка його роль у захисті України від агресора?

38

SMALL DATA

10 | UKRAINIAN DONOR WALL

\$16 000 000 000 гуманітарної та фінансової допомоги для України

12 | ВІЙНА НА ЗНИЩЕННЯ

Перші ж тижні війни з Росією завдали серйозних втрат українській економіці. Як описати їх у цифрах?

ІДЕЇ

16 | ДЕПЕША З МАЙБУТЬОГО

Адріан Сливоцький про те, яку Україну ми відбудуємо. Чотири стовпи, на яких відбуватиметься будівництво нової України

20 | ПІСЛЯ ІМПЕРІЇ

Володимир Федорин про Росію, з якою можна буде мати справу

ЛІДЕРСТВО

28 | ДЕНЬ ПЕРШИЙ

Більшість українців відганяли думки про війну до останнього. Сім історій про те, як українські лідери вживалися у реальність війни

50 | ГЕНЕРАЛИ КОЛІЙ

«Укрзалізниця» перетворилася на дієву машину із порятунку мільйонів українців. Шестеро топменеджерів УЗ переставили компанію на воєнні рейки

У ФОКУСІ

25 | МІЖ ЛЮДЬМИ ТА АРМІЄЮ

Сергій Притула,
телеведучий,
громадський діяч

24 | ЯКОЮ Є ПРИРОДА ГЕРОЇЗМУ?

Сергій Пролев,
професор КНУ імені
Шевченка

18 | КРАЇНА СМІЛИВИХ

Павло Врещ,
співзасновник
агентства Bonda Agency

22 | СВОБОДА ЯК ЗБРОЯ

Павло Шеремета,
консультант, міністр
економіки України (2014)

21 | ЯК НАБЛИЗИТИ ПЕРЕМОГУ

Тимофій Милованов,
президент Київської
школи економіки

ЛЮДИ

56 | СУСІДИ ПО ЄВРОПІ

Українці стали головними героями наймасштабнішої демографічної кризи з часів Другої світової війни. Як працює мережа допомоги та що буде далі

62 | ЖИТТЯ І СМЕРТЬ У МІСТІ МАРІЇ

Три тижні російські військові безперервно обстрілюють і бомблять Маріуполь. У пастці опинилося понад 300 000 українців. На що схоже їхнє життя?

ПІДПРИЄМНИЦТВО

74 | ЗЕ ПРОТИ Z

Українська правда поклала Росію на лопатки. Як воює децентралізована армія інформаційного опору

44 МІНІСТЕРСТВО ЦИФРОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Михайло Федоров та Мінцифри втягнули у війну проти Росії Ілона Маска, Apple та PayPal. У чому їхній секрет?

80 | МИСТЕЦТВО ВИТРАЧАТИ

За два тижні війни фонд «Повернись живим» отримав у 100 разів більше грошей, ніж за минулий рік. Як він упорався з випробуванням великими грошима?

84 | ПЕРША ЦИФРОВА

Паки Збройні сили України ведуть стратегічну оборону, українські кібервійська вже атакують інфраструктуру Росії. Як влаштований IT-фронт?

88 | БІЗНЕС НА ВІЙНІ

Війна поставила перед підприємцями питання руба – рятувати країну, родину чи бізнес? Як відповідають українські підприємці

92 | ДОСТАВКА НАДІЇ

Економіка спільного користування вже рятувала країну в пандемію. Як вона проходить випробування війною?

ПІСЛЯ ПЕРЕМОГИ

102 | ЧАС БУДУВАТИ

Як підготуватися до будівництва, подібного до якого в історії України не було з 1945 року

ФОТО: GETTY IMAGES

68

ВАРТОВІ ЖИТТЯ

Світ у захваті від доблесті та навичок українських військових. Але війна не тільки на передовій. Рятувальники, машиністи, лікарі, водії, волонтери, продавці щодня ризикують життям

СВІТ

108 | ШОК І ДОПОМОГА

Автори Forbes Казахстану, США та Грузії про те, як війна в Україні позначилася на їхніх економіках та суспільствах

112 | УКРАЇНА – ТРОХИ БІЛЬШЕ, НІЖ ЄВРОПЕЙСЬКА КРАЇНА

Американський історик Тімоті Снайдер про те, що війна змінить в українській ідентичності та яке майбутнє оберуть українці після перемоги

IN MEMORIAM

116 | ЦІННОСТІ – ЦЕ ДІЄСЛОВО

Олексій Скрипник стояв біля витоків українського IT, ледь не став міністром оборони та робив для України безпілотні танки. Що він залишив після себе?

120 | ЗІРКИ ПРО ВІЙНУ В УКРАЇНІ

96

КОЛИ ЗАКІНЧИТЬСЯ ВІЙНА

«План Маршалла» для України – на нього розраховують українці, обіцяють лідери потужних держав і обговорюють провідні економісти. Яким він має бути та чому це не лише про гроші

FORBES UKRAINE
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
Борис Давиденко
ДИРЕКТОР
Віталій Гердус

РЕДАКЦІЯ
ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВНОГО
РЕДАКТОРА
Денис Каціло
Володимир Ланда
Михайло Саліто

КРЕАТИВНИЙ ДИРЕКТОР
Максим Золовцов
АРТ-ДИРЕКТОР
Андрій Шубін
РЕДАКТОР DIGITAL
Віктор Кишак
РЕДАКТОРИ
Денис Красніков
Томас Міроненко
Катерина Рещук
Катерина Шаловал
Сергій Шевчук

РЕПОРТЕРИ
Ольга Гордієнко
Валентина Дудко
Світлана Заражевська
Поліна Малажонюк
Тайса Малиник
Ігор Орел
Любов Петрушко
Ната Шлука
Ірина Крицька
Дарина Антонюк
Дмитро Уляницький
Юлія Кармачська

ФОТОГРАФ
Олександр Чекиманов
ВІДЕО-РЕДАКТОР
Ярослав Дебетний
Анна Наконечна
ДИЗАЙНЕРИ
Олександр Бердочник
Леонід Лукашенко
Олексій Панов

ЛІТЕРАТУРНИЙ РЕДАКТОРИ
Ірина Букреста
Ірина Жмайло
Слизнавета Храброва

АНАЛІТИК
Костянтин Пивенний
ПРЕДБІРКА ФАКТО
Максим Скубанко
Світлана Сліпченко, VoxCheck

МЕНЕДЖМЕНТ
КОМЕРЦІЙНИЙ ДИРЕКТОР
Вікторія Іртіач
ДИРЕКТОР З ДИСТРИБУШІ
Олена Кукусова
ДИРЕКТОР З МАРКЕТИНГУ
Альона Соломко

РЕКЛАМА
ЗАСТУПНИК КОМЕРЦІЙНОГО
ДИРЕКТОРА
Анна Курбала

МЕНЕДЖЕРИ З РЕКЛАМИ
Лєся Бодаренко
Ольга Пятикоцька
adv@forbes.ua

МЕНЕДЖЕР СПЕЦПРОЄКТІВ
BRANDVOICE
Марія Дереш

ДИЗАЙНЕР З РЕКЛАМИ
Єлизавета Букреста

FORBES GLOBAL MEDIA HOLDINGS INC.
Chairman and Editor-in-Chief Steve Forbes
President & COO Michael Fedette
Chief Content Officer Randall Lane
Design Director Alice Halett-O'Leary
Editorial Director International Editors Glynis Teddlor
Executive Director, Forbes IP (UK) Limited
Global Branding Partners Peter Hwang
Vice President, Global Media Ventures Matthew Husala
General Counsel Marilissa Campiano
New York 1412 N.E. Forbes, Editorial Office
(917-54) Maxwell S. Forbes, Editorial Office
(914-90) James W. Michaels, Editor (1981-99)
William Baldwin, Editor (1999-2003)
Copyright © 2021 Forbes LLC. All rights reserved.
Title is protected through a trademark registered
with the U.S. Patent & Trademark Office.

КЕРІВНИК ПРОЄКТУ
Володимир Федорин

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ ТОВ «УРБІС»
Адреса редакції: 02030, м. Київ, Дніпровський узвіз, 1, 3-й поверх, приміщення №29
Адреса видавця: 04070, м. Київ, вул. Сміт Холловик, 8

ВИХІДНІ ДАНІ
Типографія: ТОВ «Новий друк», 02660, м. Київ, вул. Маминського, 3,
Наклад – 15 000. Свідчення про державну реєстрацію друкованого ЗМІ:
серія КВ №24392-1423Р видане Міністерством юстиції України 14.05.2020

ЖУРНАЛ FORBES UKRAINE
Відповідальний за вміст: Борис Давиденко
Передплатити журнал можна на сайті <https://subscribe.forbes.ua/>
Передплатний індекс «Українська» – 76395

КВІТЕНЬ 2022 №2 (36)

ISSN 2708-3268

В Україні журнал «Forbes» належить до категорії «Forbes» і є зареєстрованим у Державному реєстрі ЗМІ України.
Forbes є торговельно-видавничою компанією, яка надає інформацію про економіку та бізнес. Для отримання додаткової інформації про журнал зверніться до редакції за адресою: 1412 N.E. Forbes, New York, NY 10115, USA. Контактна інформація: (917) 54-1234. Журнал «Forbes» є зареєстрованим у Державному реєстрі ЗМІ України.
В Україні журнал «Forbes» належить до категорії «Forbes» і є зареєстрованим у Державному реєстрі ЗМІ України.
Forbes є торговельно-видавничою компанією, яка надає інформацію про економіку та бізнес. Для отримання додаткової інформації про журнал зверніться до редакції за адресою: 1412 N.E. Forbes, New York, NY 10115, USA. Контактна інформація: (917) 54-1234. Журнал «Forbes» є зареєстрованим у Державному реєстрі ЗМІ України.

Головний редактор

Все по-новому

Робити журнал, що вихваляє ідею підприємництва, під час великої війни – безглузда ідея. Навіщо, для кого?

Для вас, для миру, для всього цивілізованого світу. Щоб пам'ятати подвиг нашої країни та щоб приготуватися до майбутнього.

Найскладніше в особистому майбутньому, що «як раніше» не буде ніколи. Навіть якщо ви і ваші близькі не постраждали, ваш будинок і ваш бізнес не зруйновано, ми не зможемо повернутися в колишнє життя. З нами завжди залишаться біль і пам'ять втрати, буде німий докір: хтось під час війни щось робив, хтось зробив це має, а тисячі заплатили найдорожчу ціну. І наш обов'язок перед співвітчизниками, чий імена на бічному колонтитулі сторінок цього журналу, не забути і не споккутвати.

Нам належить жити зі знанням та досвідом, що все створене, побудоване, заплановане може за 30 хвилин скластися в руєвизм і значення матиме лише цифра кілометрів від війни. Втрачене покоління – це про тих, хто готувався до одного життя, а війна та повосний світ змусили жити в іншому. І ми завжди тепер житимемо в іншому. Якщо зможемо...

Особиста трагедія мільйонів українців – можливість для країни. Колишньої України немає. Належить побудувати нову. І це шанс не взяти баласт, котрий тягнув країну на дно міжнародних рейтингів. Можливість перезібрати ДНК-держави Україна, пройти за роки шлях, на який в інших країнах пішли десятиліття. «Війни підігрують уяву, яким може бути найкраще майбутнє... А успішні війни завжди ведуть до трансформації», – каже історик Тімоті Снайдер (стор. 112). І частина цього журналу – про нову Україну, нову економіку та бізнес.

Часу на тривалу дискусію немає, починати будувати нову країну треба вже зараз. Питання стоїть гранично однозначно: чи встигаємо ми збудувати нову сильну Україну до того, як Росія залює рани та прийде по реванши? Нас усіх влаштовує лише одна відповідь.

Час будувати!

Борис Давиденко